POLITICI DE DEZNAȚIONALIZARE ȘI RUSIFICARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR ȘI SECUNDAR DIN RSSM (1944-1953)

IEȘANU IRINA,
Universitatea de Stat din Moldova, RM

Odată cu reanexarea Basarabiei la URSS, în anul 1944, în aceste teritorii sunt puse în aplicare vechile politici de deznaționalizare și rusificare a populației românești, majoritare.

Din arsenalul amplu și diversificat de metode și procedee pentru atingerea unui atare obiectiv, unul din cele mai eficiente s-a adeverit a fi școala de toate gradele din ținut.

Eliminarea din circuitul școlar, prin distrugere sau ardere a tuturor manualelor, editate în perioada românească, a constituit preludiul unei operațiuni de lungă durată, a cărei țintă predilectă devenise tânăra generație. În locul vechilor manuale, au fost introduse cele de tip sovietic, redactate într-o limbă infectă - „moldovenească" care plăteau greu tribut ideologiei comuniste. Concomitent, au fost eliminate din învățământ cadrele didactice care nu inspirau încredere autorităților sovietice de ocupație.

Noile instituții de profil pedagogic, dar și așa - numitele cursuri de reciclare a cadrelor pedagogice constituiau mijloacele principale, prin intermediul cărora, învățătorii din RSSM urmau să suporte întreaga procedură de reeducare și de formare profesională prin prisma însușirii temeinice a neprețuitei ideologii marxist – leninist - staliniste. Conferințele pedagogice constituiau un alt procedeu de remodelare a conștiinței naționale a pedagogilor originari din Basarabia. În primii ani postbelici în cadrul acestor conferințe s-a dezbătut problema limbii„ moldovenești" care urma să fie utilizată în procesul instructiv - educativ din RSSM.

Prin inventarea unei limbi artificiale, „ moldovenești " și, punerea acesteia în aplicare, în primii ani postbelici, se urmărea înstrăinarea românilor basarabeni de cei din România și menținerea primilor într-un mediu avansat de subcultură.

În același scop de deznaționalizare și rusificare, a fost mărit numărul de ore la disciplinele școlare „ limba și literatura rusă". Sub toate aspectele, pentru învățământul de toate gradele din RSSM epoca lui Stalin a fost una cu cele mai nocive efecte constituind apogeul politicilor de deznaționalizare și rusificare.